

In deze Signalering:

Berichten

- ↓ 1. Gevolgen besluit RvS toetsing van einde bescherming derdelanders uit Oekraïne
- ↓ 2. PBAA - Werkwijze 'tussen wal en schip-zaken'
- ↓ 3. Aanpassingen landenbeleid Syrië
- ↓ 4. Gevolgen Afdelingsuitspraak opvolgende aanvraag na Dublinprocedure

Jurisprudentie

- ↓ 1. 25-04-2024, ABRvS, ECLI:NL:RVS:2024:1742, verwijzingsuitspraak [prejudiciële vragen; derdelanders Oekraïne]
- ↓ 2. 24-04-2024, ABRvS, 202400561/1/V2, hoger beroep vreemdeling gegrond [asielaanvragen Palestijnen; besluitmoratorium]
- ↓ 3. 04-04-2024, Rb Groningen, NL23.11318, *Armenië*, beroep gegrond [veilig land van herkomst; gendergerelateerd geweld; Verdrag van Istanbul]
- ↓ 4. 12-04-2024, Rb Groningen, NL24.11029, *Marokko*, beroep gegrond [huiselijk geweld; bescherming autoriteiten]
- ↓ 5. 11-04-2024, Rb Den Haag, NL24.10611, *Oekraïne*, beroep ongegrond [buiten behandeling stellen asielaanvraag]
- ↓ 6. 10-04-2024, Rb Arnhem, NL23.18804, *Afghanistan*, beroep gegrond [negatieve aandacht Taliban bij terugkeer]
- ↓ 7. 19-04-2024, Rb Amsterdam, NL23.36659, *Afghanistan*, beroep gegrond [beoordeling veiligheidssituatie]
- ↓ 8. 19-04-2024, Rb Middelburg, NL24.1025, beroep niet-ontvankelijk [BNT; verlenging beslistermijn; cijfers productie/instroom]

↓ Contactgegevens

↓ [Archief AC-Signalering op Vluchtweb](#)

De Signalering wordt samengesteld door de Juridisch Coördinatoren, in samenspraak met de acca's. Het is bedoeld als attentie op ontwikkelingen die relevant zijn voor de rechtsbijstand op de AC's. We verwijzen naar andere bronnen. We sturen eenmaal per week een signalering rond, mits er nieuws is.

Berichten

Inhoudsopgave

1. Gevolgen besluit RvS toetsing van einde bescherming derdelanders uit Oekraïne

Op 25 april 2024 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bekend gemaakt prejudiciële vragen te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJEU) over het moment waarop de bescherming aan deze derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht Oekraïne eindigt. (Zie ook in de deze Signalering bij Jurisprudentie onder 1.) Op 17 januari 2024 oordeelde de Afdeling dat uit de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna: RTB) volgt dat de tijdelijke bescherming van derdelanders eindigt op 4 maart 2024. Op de op basis daarvan genomen terugkeerbesluiten volgden diverse beroepen bij rechtbanken waarin deze uitspraak ter discussie werd gesteld

In een brief d.d. 25 april 2024 informeert Staatssecretaris Van der Burg (JenV) de Tweede Kamer over de gevolgen van het besluit van de Afdeling om het moment waarop de bescherming van derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht Oekraïne eindigt, te toetsen bij het HvJEU.

De staatssecretaris constateert dat de Afdeling heeft besloten om het moment waarop de bescherming eindigt te toetsen bij het HvJEU. Gezien deze ontwikkeling ziet hij zich genoodzaakt om derdelanders tot de beantwoording van de prejudiciële vragen door het HvJEU weer dezelfde rechten te verlenen als de ontheemden die onder de RTB vallen.

De staatssecretaris volgt de uitspraak van de Afdeling op 17 januari 2024 en heeft in lijn hiermee gehandeld en gecommuniceerd. De staatssecretaris benadrukt dat gemeenten die de opvang rondom 2 april jl. hebben beëindigd dit rechtmatig hebben gedaan. Deze bevrozing geldt voor derdelanders die zijn (her-)ingeschreven in de BRP, voor wie nog geen voorlopige voorziening of ordemaatregel was gevraagd en/of is getroffen en indien zij Nederland nog niet hebben verlaten met gebruikmaking van het remigratiebeleid of andere terugkeerondersteuning dan wel er geen aanwijzingen zijn dat het EU-Schengengebied is verlaten.

Deze bevrozing geldt tot het moment waarop het HvJEU een uitspraak heeft gedaan, maar in beginsel niet langer dan tot en met 4 maart 2025. Deze ontwikkeling heeft gevolgen voor de opvang van derdelanders. De gemeenten zijn hierover schriftelijk geïnformeerd op 25 april 2024. De derdelanders worden zo snel als mogelijk via een brief geïnformeerd door de IND.

Gerelateerd, over ontheemden uit Oekraïne en de grensprocedure:

Ontheemden uit Oekraïne met zowel de Oekraïense als de niet-Oekraïense nationaliteit melden zich regelmatig aan de Nederlandse buitengrens – met name op luchthaven Schiphol. Dit leidt – vanwege de tijdelijke bescherming die ontheemden uit Oekraïne krijgen mits zij aan de voorwaarden voldoen - tot diverse vraagstukken over het wel of niet voldoen aan de toegangsvoorwaarden en de toepasbaarheid van de grensprocedure (hierna: GP). De IND heeft een informatiebericht opgesteld om de veelgestelde vragen van een reactie te voorzien en om de toepassing van de GP voor deze doelgroep toe te lichten

Inhoudsopgave

2. PBAA - Werkwijze ‘tussen wal en schip-zaken’

Binnen het project Bespoediging Afdoening Asielaanvragen is een werkwijze ingevoerd om zaken die tussen wal en schip dreigen te vallen onder de aandacht van de IND te brengen. De IND licht de werkwijze voor advocaten als volgt toe:

Doel

- Zaken tussen wal en schip (eerder) in beeld krijgen en daarop acteren
- Pilot: aanbevelingen voor A&B
- Betere dienstverlening aanvrager
- De ketenservicelijn heeft een direct aanspreekpunt binnen BAA om zaken door te zetten: één centraal punt binnen de IND

- Ketenservicelijn heeft een 85% bereikbaarheid.
- Handelingsperspectief voor de keten (VWN, RVR, COA, Nidos, Advocatuur)
- Terugkoppeling: Direct contact tussen mailbox en ketenpartners

Wanneer valt een zaak mogelijk tussen wal en schip?

Als uw zaak voldoet aan al deze eisen, valt de zaak mogelijk tussen wal en schip:

- De aanvrager heeft de Syrische nationaliteit
- De aanvrager is langer dan 1 jaar in Nederland en heeft nog niks van de IND gehoord
- De aanvrager heeft geen lopende Dublinprocedure

Wanneer belt u de Ketenservicelijn?

Denkt u dat uw zaak tussen wal en schip valt? Alleen in 1 van de volgende situaties belt u de Ketenservicelijn:

- De aanvrager heeft nog geen aanmeldgehoor of nader gehoor gehad bij de IND.
- De aanvrager heeft langer dan 3 maanden geleden een tweede of nader gehoor gehad bij de IND.
En de IND heeft nog geen beslissing genomen of gereageerd.
- De aanvrager heeft meegedaan aan de schriftelijke procedure en niets meer gehoord van de IND.

> Bel de Ketenservicelijn op **088 0430500**. Geef door dat het gaat om 'tussen wal en schip zaak BAA' gaat

Wat gebeurt er met uw zaak?

- De ketenservice controleert of uw zaak voldoet aan alle eisen.
- Als uw zaak voldoet aan de eisen, stuurt de ketenservice uw zaak intern door voor een check.
- U krijgt binnen 5 werkdagen een reactie van de IND.

Inhoudsopgave
----

3. Aanpassingen landenbeleid Syrië

Op 7 augustus jl. heeft het Ministerie van Buitenlandse Zaken het algemeen ambtsbericht inzake Syrië gepubliceerd. Naar aanleiding hiervan is beoordeeld of het landgebonden asielbeleid Syrië aanpassingen behoeft.

In een kamerbrief d.d. 25 april 2024 informeert staatssecretaris Van der Burg (JenV) de Tweede Kamer over aanpassingen in het asielbeleid voor Syrië.

Uit het huidige ambtsbericht blijkt, in lijn met eerdere ambtsberichten, dat de veiligheidssituatie in Syrië verandert. In de huidige verslagperiode was er in Syrië nog altijd sprake van verschillende gewapende conflicten tussen verscheidene strijdende partijen. De gewapende strijd is, in vergelijking met de eerste jaren van de oorlog, echter niet meer zo hevig. Het geweld vond met name aan de grenzen van de controlegebieden plaats. Uit het ambtsbericht blijkt dat de veiligheidssituatie in bijvoorbeeld (in het centrum van) de stad Damascus en een groot deel van de provincie Latakia beter was dan in andere gebieden in Syrië. Zo werden in de stad Damascus controleposten weggehaald en was het straatbeeld weer bijna zoals voor het conflict. Een grote bron van algemene onveiligheid wordt voornamelijk gevormd door de repressieve acties en mate van willekeur vanuit de Syrische regering en de autoriteiten in andere controlegebieden. Zo stelt het ambtsbericht dat Syriërs bij terugkeer (naar regeringsgebied) met een groot aantal mensenrechtenschendingen geconfronteerd kon worden.

Er was in heel Syrië sprake van arrestaties, detentie en ontvoeringen zonder rechtsgrondslag. In dat opzicht is de situatie niet wezenlijk anders dan de verslagperiode van het voorgaand ambtsbericht.

Daarnaast heeft een uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (in zaak [C-125/22](#)) geleid tot een nieuw beleidskader voor artikel 15c van de Kwalificatierichtlijn. Als gevolg van deze uitspraak moeten bij de beoordeling of sprake is van willekeurig geweld in het kader van een gewapend conflict in het kader van artikel 15c, ook de individuele omstandigheden mee worden gewogen om te kunnen beoordelen of er sprake is van een reëel risico op ernstige schade. Dit heeft tot gevolg dat er niet langer enkel sprake is van een 15c-situatie indien iemand louter vanwege zijn aanwezigheid te vrezen heeft, maar dat er dus ook een lagere gradatie van 15c mogelijk is waarbij door middel van de individuele omstandigheden het reële risico aannemelijk gemaakt kan worden. Op basis van beoordeling van de informatie volgend uit het ambtsbericht en aanvullende bronnen volgt dat in geen provincie sprake is van een situatie van willekeurig geweld waarbij de enkele aanwezigheid volstaat om een zogeheten 15c risico aan te nemen. Voorts wordt in het beleid opgenomen dat voor de provincies Idlib, Aleppo, Daraa, Deir Ez-Zour, Raqqa en Hasaka sprake is van een hoge mate van willekeurig geweld waarbij de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden ervoor kunnen zorgen dat een reëel risico op ernstige schade onder artikel 15c aangenomen wordt. Voor de (overige) provincies, te weten Damascus (stad), Damascus (rif/provincie), Latakia, Tartous, Homs, Hama, Quneitra en Suweida wordt aangenomen dat de ondergrens om toepassing te kunnen geven aan de glijdende schaal van artikel 15c niet wordt gehaald.

In het huidige beleid is als uitgangspunt opgenomen dat een vreemdeling uit Syrië die vanuit het buitenland terugkeert naar Syrië, bij inreis een reëel risico op ernstige schade loopt. De veranderde veiligheidssituatie, en verbetering die in het huidige ambtsbericht wordt geschetst ten aanzien van specifieke gebieden, bieden aanknopingspunten om dit uitgangspunt niet langer aan te nemen, dan wel nadere uitzonderingen hiervoor op te nemen. Bij deze beoordeling wordt de algehele gewelds- en mensenrechtensituatie zoals die volgt uit informatie van het ambtsbericht betrokken. Op basis van de algehele veiligheidssituatie (met name wat betreft het geweld) in de genoemde gebieden loopt men niet (langer) enkel vanwege die omstandigheid een reëel risico op ernstige schade.

Uit het beeld zoals dat blijkt uit het ambtsbericht ten aanzien van terugkeer blijkt dat een risico op mensenrechtenschendingen zich reeds voordoet bij de feitelijke terugkeer in het land. Het huidige uitgangspunt van een reëel risico op ernstige schade bij terugkeer blijft daarom van kracht, inclusief de eerdere uitzonderingen hierop. Dit betreffen de situaties wanneer de vreemdeling een actieve aanhanger van het regime is of uit de individuele feiten en omstandigheden, zoals eerdere terugkeer naar Syrië, is gebleken dat de vreemdeling bij terugkeer naar Syrië geen risico (meer) loopt op ernstige schade. Ondanks het algemene uitgangspunt ten aanzien van het risico bij terugkeer ligt bij de beoordeling van de asielaanvraag in eerste instantie de nadruk op de individuele merites van de zaak in het kader van de beoordeling van vluchtelingenstatus. Hier maken tevens mogelijke handelingen als bedoeld in artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag of andere vormen van schending van de openbare orde onderdeel van uit.

De informatie in het huidige ambtsbericht geeft voor een tweetal categorieën voldoende specifieke informatie om deze in voldoende mate te kunnen afbakenen en beleidsmatig te onderscheiden. Personen die voor vertrek uit Syrië directe en significante kritiek in het openbaar leverden op de Syrische autoriteiten, dan wel de plaatselijke machthebbers en waarvan aannemelijk is dat zij thans in de negatieve belangstelling staan van deze machthebbers worden aangemerkt als risicogroep. Ook wordt een risicogroep in het beleid opgenomen voor lhbt personen.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken is gevraagd om dit jaar een nieuw ambtsbericht op te stellen. Dit zal naar verwachting eind 2024 worden gepubliceerd.

4. Gevolgen Afdelingsuitspraak opvolgende aanvraag na Dublinprocedure

Op 4 maart 2024 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) uitspraak gedaan in een zaak die aanvankelijk op basis van de Dublinprocedure niet in behandeling was genomen. In deze zaak is Nederland alsnog verantwoordelijk geworden na overschrijding van de overdrachtstermijn. Er is een nieuwe aanvraag ingediend welke is ingewilligd. De uitspraak ziet op de ingangsdatum van de verleende asielvergunning. De uitspraak heeft gevolgen voor de opname in de nationale procedure na een Dublinprocedure en de afgifte van asielvergunningen in dergelijke gevallen.

In een informatiebericht van IND / SUA licht de IND de aanpassingen in de werkwijze naar aanleiding van deze Afdelingsuitspraak toe.

De uitspraak is strikt van toepassing op situaties waarin een asielaanvraag niet in behandeling is genomen door de IND in verband met een Dublinprocedure. In het geval dat de procedure de rechterlijke toets heeft doorstaan en dat daarna toch een verschuiving van de verantwoordelijkheid naar Nederland plaatsvindt werd de vreemdeling verzocht om een opvolgende asielaanvraag in te dienen. Bij inwilliging werd de datum van de tweede aanvraag aangehouden als ingangsdatum van de vergunning.

De Afdeling heeft geoordeeld dat de IND op twee punten onjuist heeft gehandeld:

1. De IND had de oorspronkelijke aanvraag niet als definitief afgesloten mogen beschouwen. Een besluit om de aanvraag niet in behandeling te nemen is geen definitief besluit in de zin van artikel 2, aanhef en onder e, van de Procedurerichtlijn, maar het sluitstuk van de Dublinprocedure waarin is vastgesteld dat een andere lidstaat voor de behandeling van de aanvraag verantwoordelijk is. Een overdrachtsbesluit maakt dus niet dat het asielverzoek ophoudt te bestaan. De IND mag niet van de vreemdeling eisen om een opvolgende asielaanvraag in te dienen als de verantwoordelijkheid door het verlopen van de overdrachtstermijn alsnog bij Nederland komt te liggen. In dat geval herleeft de oorspronkelijke procedure (en de daaraan ten grondslag liggende aanvraag) weer (r.o. 4.4).
2. Bij inwilliging van de asielaanvraag moet de ingangsdatum van de vergunning de datum zijn waarop de oorspronkelijke weer open gevallen asielaanvraag is ontvangen (r.o. 5.2).
3. De beslistermijn vangt aan op het moment dat Nederland verantwoordelijk is geworden voor het behandelen van de aanvraag (r.o. 4.3, derde alinea).

Verwachting

De uitspraak heeft gevolgen voor de uitvoering van ons beleid, dit informatiebericht beschrijft hoe er vanaf nu gehandeld moet worden. De gevolgen op andere processen dan die in dit informatiebericht zijn benoemd worden verder onderzocht.

Hoe te handelen

Als het besluit tot het niet in behandeling nemen van de aanvraag al in rechte vast stond maar Nederland daarna alsnog verantwoordelijk wordt, kan de vreemdeling niet meer gevraagd worden een nieuwe aanvraag in te dienen. De IND stuurt betrokkene alsmede de gemachtigde die hem in de Dublinprocedure bijstond een brief waarin wordt uitgelegd dat de aanvraag weer in behandeling zal worden genomen. Beslistermijn De beslistermijn voor de aanvraag start vanaf het moment dat de verantwoordelijkheid voor de behandeling Dublinverordening (alsnog) op Nederland is overgegaan.

Ingangsdatum

De ingangsdatum van de eventuele vergunning is de dag van het indienen van de oorspronkelijke aanvraag die aanvankelijk niet in behandeling werd genomen.

Voor beslissers op de aanvraag

Indien de verantwoordelijkheid naar Nederland verschuift zal door unit Dublin een aanvraag opgevoerd worden met als startdatum de datum van de oorspronkelijke aanvraag. Unit Dublin registreert in deze zaak de juiste beslistermijn.

Jurisprudentie

1. 25-04-2024, ABRvS, [ECLI:NL:RVS:2024:1742](#), verwijzingsuitspraak [prejudiciële vragen; derdelanders Oekraïne]

Reden signalering: De Afdeling wil van het Europese Hof weten op welk moment de door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid onverplicht geboden tijdelijke bescherming aan zogeheten derdelanders eindigt die een tijdelijke verblijfsvergunning hadden in Oekraïne. Zij sluit zich hierbij aan bij de prejudiciële vragen die de rechtbank in Amsterdam eerder aan het Europese Hof stelde over derdelanders.

In de uiteenlopende oordelen van de zittingsplaatsen en in het bijzonder in de prejudiciële vragen van de zittingsplaats Amsterdam, ziet de Afdeling aanleiding om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing. Daarvoor wijst de Afdeling op het arrest van het Hof van 9 september 2015, Ferreira da Silva e Brito e.a., [ECLI:EU:C:2015:565](#), punten 44 en 45, en het arrest van het Hof van 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management, [ECLI:EU:C:2021:799](#), punt 49.

De Afdeling verzoekt het Hof de verwijzingsuitspraak van de zittingsplaats Amsterdam en deze verwijzingsuitspraak gevoegd te behandelen.

De Afdeling verzoekt het Hof om, bij wijze van prejudiciële beslissing, antwoord te geven op de volgende prejudiciële vragen:

Moet artikel 4 van de Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen aldus worden uitgelegd dat, als een lidstaat gebruik heeft gemaakt van de door artikel 7, eerste lid, van die richtlijn geboden mogelijkheid om ook andere categorieën ontheemden (hierna: de facultatieve groep) tijdelijke bescherming krachtens die richtlijn te bieden, de tijdelijke bescherming van deze facultatieve groep niet alleen voortduurt bij een automatische verlenging als bedoeld in artikel 4, eerste lid, voor de in die bepaling vermelde periode, maar ook bij een besluit tot verlenging van de termijn als bedoeld in artikel 4, tweede lid, voor de in die bepaling genoemde periode?

Maakt het voor het antwoord op de vraag of de tijdelijke bescherming van de facultatieve groep voortduurt bij een besluit tot verlenging als bedoeld in artikel 4, tweede lid, verschil dat een lidstaat heeft besloten de tijdelijke bescherming van de facultatieve groep te beëindigen vóór het moment dat de Raad heeft beslist om de tijdelijke bescherming met één jaar te verlengen als bedoeld in artikel 4, tweede lid?

Verzoek om toepassing van de versnelde procedure (PPA) krachtens artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering

De Afdeling ziet aanleiding om het Hof krachtens artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering te verzoeken de prejudiciële vragen te behandelen volgens de versnelde procedure. De Afdeling heeft daarvoor de volgende redenen.

Gegeven de gebruikelijke doorlooptijd van een prejudiciële procedure, zal de beantwoording van de prejudiciële vragen niet plaatsvinden voordat de maximale duur van de tijdelijke bescherming is bereikt op 4 maart 2025. In dat geval is het antwoord van het Hof niet langer relevant voor die procedure en wordt de vraag naar de maximale duur van de tijdelijke bescherming een strikt hypothetische vraag, terwijl er op dit moment dringend behoefte bestaat aan een uitleg van het Unierecht.

Daarnaast brengt langdurige onzekerheid over de uitkomst van de procedure de goede werking van het Unierecht in gevaar, omdat het functioneren van het door het Unierecht ingestelde systeem van tijdelijke bescherming op grond van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming voor de facultatieve groep ontheemden uit Oekraïne wordt belemmerd.

Verder is er sprake van grote onzekerheid voor de vreemdelingen die behoren tot de facultatieve groep ontheemden uit Oekraïne. Dat komt doordat er sprake is van rechtsongelijkheid. Vreemdelingen die tijdelijke bescherming genoten en die een nationale gerechtelijke procedure zijn gestart tegen het beëindigen van hun tijdelijke bescherming, mogen deze procedure in Nederland afwachten en mogen gebruikmaken van alle rechten die daarbij horen. Dit is anders voor vreemdelingen die niet of niet tijdig een procedure zijn gestart. Voor hen dreigt een uitzetting naar hun land van herkomst. Binnen die laatste groep is er sprake van nog een ander soort ongelijkheid, doordat gemeenten in Nederland verschillend omgaan met het al dan niet stopzetten van aan de vreemdelingen verleende opvang en verstrekkingen. Dat heeft tot gevolg dat zij in sommige gemeenten in de opvang mogen blijven, terwijl zij in andere gemeenten op straat komen te staan. Dit heeft de staatssecretaris nader toegelicht in de brief aan alle gemeenten in Nederland van 3 april 2024, kenmerk 5377685. Deze onzekerheid blijft voortduren ondanks dat de Afdeling op 2 april 2024 in zes zaken verzoeken van een vreemdeling om een voorlopige voorziening heeft toegewezen.

Conclusie

De behandeling van de hoger beroepen in de zaken nrs. 202401901/1/V3, 202402020/1/V3 en 202402066/1/V3 zal worden geschorst totdat het Hof uitspraak heeft gedaan.

NB: de Afdeling heeft bij deze uitspraak een persbericht uitgebracht.

Inhoudsopgave
----

2. 24-04-2024, ABRvS, 202400561/1/V2, hoger beroep vreemdeling gegrond [asielaanvragen Palestijnen; besluitmoratorium]

Reden signalering: De Afdeling vernietigt het besluitmoratorium van 19 december 2023 dat de staatssecretaris heeft afgekondigd voor (staatloze) vreemdelingen uit de Palestijnse gebieden. De staatssecretaris heeft het moratorium niet goed gemotiveerd, omdat dit niet op de meest actuele informatie is gebaseerd. Daardoor is hij onvoldoende ingegaan op de ontwikkelingen die tot 19 december 2023 hebben plaatsgevonden. De uitspraak betekent dat de staatssecretaris asielaanvragen van Palestijnse vreemdelingen in behandeling moet nemen.

Deze uitspraak gaat over het besluit van de staatssecretaris tot het instellen van een besluit- en vertrekmoratorium voor vreemdelingen afkomstig uit de Palestijnse gebieden. Onder de Palestijnse gebieden verstaat de staatssecretaris Gaza en de Westelijke Jordaanoever. Dit besluit is, gezien de brief van de staatssecretaris van 19 december 2023 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (Kamerstuk 19637, nr. 3181) en de daarbij horende beslisnota, genomen op 19 december 2023. Het besluit is vervolgens gepubliceerd in de Staatscourant op 10 januari 2024 en in werking getreden met terugwerkende kracht tot en met 19 december 2023. Het besluitmoratorium betekent dat de termijn waarbinnen asielaanvragen van (staatloze) Palestijnse vreemdelingen door de staatssecretaris moeten worden behandeld, wordt verlengd. Het vertrekmoratorium betekent dat vreemdelingen die moeten terugkeren naar de Palestijnse gebieden, gedurende zes maanden niet hoeven te vertrekken. In die periode hebben zij onder meer recht op opvang.

Het beroep van de vreemdeling gaat alleen over het besluitmoratorium. De vraag staat centraal of het besluitmoratorium rechtmatig is. De vreemdeling stelt dat hij afkomstig is uit Gaza. De staatssecretaris bestrijdt dit niet. De vreemdeling heeft in 2022 in Nederland asiel aangevraagd.

De bevoegdheid om een besluitmoratorium in te stellen staat in artikel 31, vierde lid, van de Procedurerichtlijn en is geïmplementeerd in artikel 43, eerste lid, van de Vw 2000. De staatssecretaris heeft het besluitmoratorium ingesteld op grond van artikel 43, eerste lid, van de Vw 2000. In artikel 8:6 van de Algemene wet bestuursrecht, samen met artikel 2 van de bij de Awb behorende Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, is geregeld dat tegen zo'n besluit beroep in eerste en enige aanleg kan worden ingesteld bij de Afdeling.

Deze uitspraak is van belang voor alle (staatloze) Palestijnse vreemdelingen die op het moment van het besluitmoratorium een asielaanvraag hebben lopen waarop de staatssecretaris nog niet heeft beslist (uitspraak van 8 oktober 2003, ECLI:NL:RVS:2003:AN7532, onder 2.2).

Deze uitspraak gaat niet over individuele aspecten van de zaak van de vreemdeling. Die kunnen aan de orde komen in een procedure over het niet tijdig beslissen of tegen een besluit op de aanvraag van de vreemdeling, waartegen nadere rechtsmiddelen openstaan (uitspraak van de Afdeling van 23 oktober 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:3600](#), onder 3).

Beroep

In zijn beroep betoogt de vreemdeling dat de staatssecretaris het besluitmoratorium ondeugdelijk heeft gemotiveerd. Hij voert onder meer aan dat de staatssecretaris niet heeft onderkend dat de beoordeelde situatie in Gaza niet onzeker en niet tijdelijk is. Ook heeft de staatssecretaris zijn motivering niet gebaseerd op actuele bronnen, aldus de vreemdeling. Volgens de vreemdeling mocht de staatssecretaris de beslistermijn dus niet verlengen en moest de staatssecretaris binnen de normale termijn beslissen op zijn asielaanvraag. Daarbij had de staatssecretaris ervan moeten uitgaan dat in Gaza sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn, waarbij de mate van willekeurig geweld zo hoog is dat iedere vreemdeling die naar Gaza terugkeert, alleen al door zijn of haar aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op ernstige schade.

Oordeel

Artikel 31, vierde lid, van de Procedurerichtlijn is geïmplementeerd in artikel 43, eerste lid, van de Vw 2000. De bevoegdheid tot het instellen van een besluitmoratorium moet daarom worden uitgelegd conform artikel 31, vierde lid, van de Procedurerichtlijn. Als de staatssecretaris besluit tot het instellen van een besluitmoratorium, moet onder meer sprake zijn van een onzekere situatie in het land van herkomst die naar verwachting tijdelijk is. Dit volgt uit artikel 31, vierde lid, van de Procedurerichtlijn. Op grond van deze bepaling moet de staatssecretaris in dit geval deugdelijk motiveren dat zo'n situatie in de Palestijnse gebieden aan de orde is. Hij moet er daarbij voor zorgen dat hij beschikt over precieze en actuele informatie uit relevante bronnen, zoals de EASO (thans: EUAA), de UNHCR, de Raad van Europa en andere internationale organisaties. Dit volgt uit overweging 39 van de considerans bij de Procedurerichtlijn.

De rechtmatigheid van het besluitmoratorium moet worden getoetst naar het moment dat het werd ingesteld. Hoewel het besluit op 10 januari 2024 in de Staatscourant is gepubliceerd, neemt de Afdeling in dit geval 19 december 2023 als materieel besluitmoment en dus als peilmoment voor de rechtmatigheidstoetsing. Dit betekent dat alle informatie die dateert van na 19 december 2023, niet kan worden meegenomen in de toetsing van het besluitmoratorium. Die informatie betreft de Afdeling daarom niet bij haar oordeel.

De staatssecretaris heeft het besluit tot het instellen van een besluitmoratorium toegelicht in de hiervoor genoemde Kamerbrief van 19 december 2023. In die brief heeft hij zich op het standpunt gesteld dat de algemene (veiligheids)situatie in Gaza zeer slecht is en dat dit in mindere mate geldt voor de Westelijke Jordaanoever, maar dat de situatie sinds 7 oktober 2023 ook daar verder is verslechterd. Hij heeft gesteld dat het ongewis is hoe de (veiligheids)situatie in beide gebieden zich in de komende periode verder ontwikkelt. In de beslisnota, die hoort bij zijn brief van 19 december 2023, heeft de staatssecretaris verwezen naar informatie van The Armed Conflict Location & Event Data Project van 31 oktober 2023 en van het Office for the Coordination of Humanitarian Affairs van de Verenigde Naties (OCHA) van 4 en 5 november 2023. In zijn verweerschrift en op de zitting heeft de staatssecretaris, onder verwijzing naar een brief van de minister van Buitenlandse Zaken van 18 november 2023, naar voren gebracht dat na de gebeurtenissen op 7 oktober 2023 een intensief diplomatiek overleg op gang is gekomen. Ook heeft hij erop gewezen dat op 23 november 2023 een humanitaire gevechtspauze is ingegaan die ongeveer een week duurde. Niet alleen heeft Nederland, met andere landen, de partijen in het conflict in Gaza opgeroepen meer burgerslachtoffers te voorkomen, ook is ingezet op het oproepen tot en het waar mogelijk verlenen en versnellen van humanitaire hulp. Op het moment van het instellen van het besluitmoratorium was het volgens de staatssecretaris te vroeg om definitieve conclusies te verbinden aan de situatie in de Palestijnse gebieden voor de beoordeling van asielaanvragen.

De meest recente informatie die de staatssecretaris in zijn brief van 19 december 2023 kenbaar heeft betrokken, was een update van het OCHA van 5 november 2023 over de situatie in Gaza. In het verweerschrift heeft hij verwezen naar een brief van de minister van Buitenlandse Zaken van 18 november 2023. Zoals de vreemdeling heeft betoogd, was op 19 december 2023 meer en actuelere

informatie beschikbaar over de situatie in Gaza. Zo heeft het OCHA na 5 november 2023 tot 19 december 2023 bijna dagelijks nieuwe updates over Gaza gepubliceerd. De staatssecretaris heeft er weliswaar terecht op gewezen dat zeer relevant is dat op 23 november 2023 een humanitaire gevechtspauze is ingegaan die ongeveer een week heeft geduurd, maar ook na het aflopen van die gevechtspauze op 30 november 2023 is er tot 19 december 2023 gedurende enkele weken vrijwel dagelijks informatie beschikbaar gekomen, in ieder geval in de updates van het OCHA. Uit die updates volgt dat het conflict zich niet alleen meer afspeelde in het noorden en midden, maar ook - vooral na het aflopen van de humanitaire gevechtspauze - steeds verder richting en in het zuiden van Gaza. Ook staat hierin informatie over de beschikbare hulpverlening en de verslechterende humanitaire situatie in Gaza en over een toenemend aantal ontheemden en (dodelijk) gewonde slachtoffers aldaar. De vreemdeling heeft nog gewezen op informatie van Global Shelter Cluster van 7 december 2023, waarin het onder meer gaat over de grote schade aan huizen en gebouwen.

Ook de hiervoor beschreven informatie van na 5 november 2023 en van na het aflopen van de gevechtspauze was relevant voor een antwoord op de vraag of op 19 december 2023 sprake was van een onzekere situatie die naar verwachting tijdelijk is. Die beschikbare actuelere informatie heeft de staatssecretaris niet kenbaar betrokken bij de motivering van zijn besluit tot het instellen van een besluitmoratorium. Door dat niet te doen, heeft hij zich niet uitgelaten over de ontwikkelingen die in Gaza hebben plaatsgevonden na 5 november 2023 en ook na het aflopen van de gevechtspauze, zowel in het licht van de gevechten die plaatsvonden, als in het licht van de almaar verslechterende humanitaire situatie.

Mede gezien de voorbereidingsduur van een besluit- en vertrekmoratorium, wordt van de staatssecretaris niet verwacht dat hij alle beschikbare informatie betreft bij de motivering van zijn besluit tot het instellen van een besluitmoratorium. Ook wordt niet van hem verwacht dat hij de informatie die hij wel betreft, tot in detail kenbaar maakt. Zoals volgt uit wat hiervoor is overwogen, was er in dit geval echter voor zijn beoordeling relevante actuelere informatie beschikbaar, die de staatssecretaris op hoofdlijnen kenbaar had moeten betrekken bij zijn besluitvorming. Op de zitting heeft de staatssecretaris gesteld dat hij meer informatie bij zijn besluitvorming heeft betrokken dan hij heeft vermeld in zijn brief van 19 december 2023. De Afdeling verstaat dat de regering de situatie in Gaza op de voet volgde, maar welke informatie de staatssecretaris precies ten grondslag heeft gelegd aan het besluit, tot aan welke datum en wat die informatie betekent voor het antwoord op de vraag of in Gaza sprake was van een onzekere situatie die naar verwachting tijdelijk is, heeft hij ook met deze mededeling onvoldoende duidelijk gemaakt.

Wat hiervoor is overwogen, betekent dat de staatssecretaris ondeugdelijk heeft gemotiveerd of in Gaza op 19 december 2023 sprake was van een onzekere situatie die naar verwachting tijdelijk is. Om deze reden is het besluit tot het instellen van een besluitmoratorium ondeugdelijk gemotiveerd. Het betoog slaagt.

Conclusie

Het beroep is gegrond. Het besluit van 10 januari 2024 (Stcrt. 2024, nr. 149) wordt vernietigd, voor zover de staatssecretaris daarbij een besluitmoratorium heeft ingesteld.

Alles wat de vreemdeling de Afdeling meer of anders heeft verzocht te oordelen, onder meer over dat wat hij heeft aangevoerd over de situatie bedoeld in artikel 15, aanhef en onder c, van de Kwalificatierichtlijn, wordt niet besproken. Het beroep van de vreemdeling was namelijk gericht tegen het besluit tot het instellen van een besluitmoratorium en dat besluit wordt vernietigd.

NB: bij deze uitspraak heeft de Afdeling een persbericht uitgebracht.

Inhoudsopgave
----

3. 04-04-2024, Rb Groningen, NL23.11318, Armenië, beroep gegrond [veilig land van herkomst; gendergerelateerd geweld; Verdrag van Istanbul]

Reden signalering: De rechtbank blijft bij haar in de tussenuitspraak gegeven overwegingen en oordeel dat het Verdrag van Istanbul bindend is voor de Europese Unie en Nederland. Voor dit oordeel ziet de rechtbank onder meer steun in een recent arrest van het Hof van Justitie EU van 19 januari 2024, waarin expliciet is overwogen dat het Verdrag van Istanbul bindend is voor de Unie en gendergerelateerd geweld tegen vrouwen erkent als een vorm van vervolging. De rechtbank blijft gelet

op het voorgaande ook bij haar oordeel dat de staatssecretaris bij de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst, en dus ook bij het betrekken van informatiebronnen als bedoeld in artikel 3.105ba, tweede lid, van het Vb 2000, is gebonden aan de doelstellingen en de bepalingen van het Verdrag van Istanbul. Blijft de rechtbank bij haar oordeel dat de staatssecretaris niet heeft aangetoond dat bij de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst de doelstellingen en bepalingen van het Verdrag van Istanbul zijn betrokken dan wel dat aan de vereisten voor aanwijzing van Armenië als veilig land van herkomst is voldaan.

Bij tussenuitspraak van 15 februari 2024 (ECLI:NL:RBDHA:2024:173) heeft de rechtbank geoordeeld dat er verscheidene gebreken aan het bestreden besluit kleven, de staatssecretaris in de gelegenheid gesteld om binnen 12 weken na verzending van de tussenuitspraak de gebreken te herstellen met inachtneming van wat in de tussenuitspraak is overwogen en de staatssecretaris opgedragen de rechtbank binnen twee weken te laten weten of hij van de mogelijkheden tot herstel gebruik maakt.

De staatssecretaris heeft op 29 februari 2024 de rechtbank meegedeeld dat hij de gebreken betreffende het horen van eiseres over het door haar ondervonden huiselijk geweld en de nadere advisering door het BMA zal herstellen. De staatssecretaris stelt zich verder op het standpunt dat er geen andere gebreken zijn. De staatssecretaris geeft daarbij uitdrukkelijk aan dat hij geen aanleiding ziet voor het vaststellen van een nieuwe aanwijzing Armenië als veilig land van herkomst, daaraan niet gebonden wenst te zijn bij het opnieuw horen van eiseres en onder de door hem geschetste omstandigheden een nieuw besluit zal nemen hangende het openstaande beroep.

De rechtbank stelt eerst vast dat de staatssecretaris de in de tussenuitspraak vastgestelde gebreken betreffende de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst, het niet geïmplementeerd hebben van het Verdrag van Istanbul en het, mede gelet daarop, niet onderscheiden hebben van gendergerelateerd huiselijk geweld als apart element in de geloofwaardigheidsbeoordeling, niet heeft hersteld en niet zal herstellen. De rechtbank acht de daarvoor door de staatssecretaris gegeven motivering nog steeds niet deugdelijk en overweegt daarover, in aanvulling op wat hierover al in de tussenuitspraak is overwogen, het volgende.

De rechtbank overweegt eerst dat de aanvraag van eiseres voor een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd is afgewezen op grond van artikel 31, eerste lid van de Vw in samenhang met artikel 30b, eerste lid, aanhef en onder b, van de Vw, onder verwijzing naar de aanwijzing en herbeoordeling Armenië als veilig land van herkomst. Deze grondslag heeft, zoals in de tussenuitspraak al is overwogen, gevolgen voor de bewijslast, de beoordeling en de rechterlijke toetsing, zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrecht van de Raad van State van 14 september 2016 (ECLI:NL:RVS:2016:2474). Het is in deze procedure aan de staatssecretaris om aan te tonen dat aan de vereisten voor aanwijzing als veilig land van herkomst is voldaan. De staatssecretaris is hierin naar het oordeel van de rechtbank nog steeds niet geslaagd.

De rechtbank blijft bij haar in de tussenuitspraak gegeven overwegingen en oordeel dat het Verdrag van Istanbul bindend is voor de Europese Unie en Nederland. De rechtbank is eveneens, in tegenstelling tot de staatssecretaris, van oordeel dat de artikelen 2, 60 en 61 als ook artikel 3 van het Verdrag van Istanbul onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurig zijn geformuleerd. Uit deze bepalingen blijkt naar het oordeel van de rechtbank duidelijk dat de staatssecretaris bij het nemen van wetgevende en andere maatregelen aan deze bepalingen van het Verdrag van Istanbul is gebonden en daarmee niet in strijd mag handelen. Verder is het aan de bestuursrechter om, wanneer hierop een beroep wordt gedaan, het handelen van de staatssecretaris in dit verband te toetsen. Voor dit oordeel ziet de rechtbank onder meer steun in een recent arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 19 januari 2024 (ECLI:EU:2024:7), waarin expliciet is overwogen dat het Verdrag van Istanbul bindend is voor de Unie en gendergerelateerd geweld tegen vrouwen erkent als een vorm van vervolging.

De rechtbank blijft gelet op het voorgaande ook bij haar oordeel dat de staatssecretaris bij de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst, en dus ook bij het betrekken van informatiebronnen als bedoeld in artikel 3.105ba, tweede lid, van het Vb 2000, is gebonden aan de doelstellingen en de bepalingen van het Verdrag van Istanbul. Dat de opsomming in de voornoemde bepaling niet uitputtend of dwingend is, doet hieraan niet af. De staatssecretaris is immers gehouden bij het nemen van wetgevende en andere maatregelen aan het Verdrag van Istanbul te voldoen. De rechtbank is verder van oordeel dat de staatssecretaris nog steeds niet heeft

aangetoond dat het Verdrag van Istanbul daadwerkelijk in het onderzoek en bij het aanzoeken van informatiebronnen voorafgaande aan de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst, is betrokken. Meer in het bijzonder, gelet op de bepalingen van artikel 60 en 61 van het Verdrag van Istanbul, heeft de staatssecretaris nog steeds niet aangetoond dat in het onderzoek, het aanzoeken van informatiebronnen en bij de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst, gendergerelateerd geweld tegen vrouwen is erkend als een vorm van vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag en als een vorm van ernstig gevaar die aanleiding geeft voor aanvullende/extra bescherming. De staatssecretaris heeft evenmin aangetoond dat in het onderzoek, bij het aanzoeken van informatiebronnen en bij de vaststelling van de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst, de in artikel 3, aanhef en onder b, van het Verdrag van Istanbul gegeven definitie van huiselijk geweld tegen vrouwen is gehanteerd. De staatssecretaris heeft verder ook nog steeds niet aangetoond dat het beginsel van non-refoulement voldoende is geëerbiedigd in overeenstemming met bestaande verplichtingen uit hoofde van het internationale recht en dat voldoende is gewaarborgd dat slachtoffers van geweld tegen vrouwen die bescherming nodig hebben ongeacht hun verblijftitel of woonplaats onder geen enkele omstandigheid worden teruggezonden naar een land waar hun leven gevaar zou lopen of waar zij onderworpen zouden kunnen worden aan marteling of een onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing.

Het standpunt van de staatssecretaris dat hoewel het Verdrag van Istanbul niet op de lijst van bronnen voorkomt, de aandacht voor kwetsbare groepen zoals vrouwen er al is, treft geen doel. Het enkel aandacht hebben voor de positie van vrouwen als kwetsbare groep, acht de rechtbank gezien de doelstellingen en de bepalingen van het Verdrag van Istanbul, waaronder de erkenning van gendergerelateerd huiselijk geweld tegen vrouwen als vorm van vervolging en het waarborgen hiervan in wetgevende en andere maatregelen, niet toereikend. Verder doet de verwijzing van de staatssecretaris naar herbeoordelingen van andere veilige landen van herkomst, in deze zaak aangaande de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst niet ter zake. Bovendien gaat de staatssecretaris daarbij in op voorbeelden van met name seksueel geweld, terwijl de in artikel 3, aanhef en onder b, van het Verdrag van Istanbul gegeven definitie van huiselijk geweld aanzienlijk ruimer is, omdat daaronder ook andere vormen van huiselijk geweld worden begrepen, zoals psychisch en economisch geweld dat plaatsvindt binnen het gezin of het huishouden of tussen voormalige of huidige echtgenoten of partners, ongeacht of de dader in dezelfde woning als het slachtoffer verblijft of heeft verbleven. De staatssecretaris heeft met de door hem gegeven voorbeelden evenmin deugdelijk aangetoond dat hij in overeenstemming handelt met de gegeven definitie van huiselijk geweld van artikel 3, aanhef en onder b, van het Verdrag van Istanbul.

Gelet op het voorgaande blijft de rechtbank bij haar oordeel dat de staatssecretaris niet heeft aangetoond dat bij de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst de doelstellingen en bepalingen van het Verdrag van Istanbul zijn betrokken dan wel dat aan de vereisten voor aanwijzing van Armenië als veilig land van herkomst is voldaan. De rechtbank blijft derhalve bij haar oordeel dat de aanwijzing en herbeoordeling niet voldoet aan het bepaalde in artikel 3.105ba, tweede lid, van het Vb 2000 en om die reden onverbindend is.

De staatssecretaris stelt zich in zijn brief van 29 februari 2024 verder op het standpunt dat een aanwijzing veilig land niet betekent dat in een individueel geval niet geconcludeerd kan worden dat een land niet veilig is vanwege specifieke omstandigheden die de vreemdeling heeft aangevoerd. De staatssecretaris geeft aan dat als een vreemdeling aannemelijk heeft gemaakt dat zij bij terugkeer te vreezen heeft voor (gendergerelateerd) geweld, waartegen zij geen bescherming kan krijgen, – in zijn algemeenheid – geldt dat asielrechtelijke bescherming kan worden verleend, waarmee Nederland volgens de staatssecretaris ook uitvoering geeft aan het Verdrag van Istanbul. De staatssecretaris doet in dit verband de rechtbank het aanbod om, gedurende deze beroepsprocedure, zonder een aanwijzing veilig land op de aanvraag van eiseres te beslissen en in dat kader de andere gebreken aangaande het horen van eiseres over het door haar ondervonden huiselijk geweld en de advisering door de BMA te herstellen.

Voor het door de staatssecretaris aangeboden herstel ziet de rechtbank geen aanleiding. Ook dan, in het kader van een individuele beoordeling, dient de staatssecretaris bij het onderscheiden van de relevante elementen, het gehoor en in de beoordeling van het asielrelaas, in overeenstemming met de doelstellingen en bepalingen van het Verdrag van Istanbul te handelen. Uit het bestreden besluit en uit de brief van 29 februari 2024 blijkt echter dat de staatssecretaris in zijn onderzoek, vraagstelling, het gehoor en de beoordeling van het asielrelaas de doelstellingen en bepalingen van het Verdrag van

Istanbul niet heeft betrokken en ook niet zal betrekken. De rechtbank blijft dan ook van oordeel dat de staatssecretaris zich ten onrechte op het standpunt heeft gesteld dat huiselijk geweld problemen in de privésfeer betreft en geen relatie heeft met één van de gronden van het Vluchtelingenverdrag of met artikel 3 EVRM. Nergens uit blijkt dat hij thans een ander standpunt inneemt. Ook heeft de staatssecretaris gendergerelateerd huiselijk geweld ten onrechte niet als relevant element in de beoordeling onderscheiden en heeft de staatssecretaris niet aangetoond dat hij dit thans wel als relevant element zal onderscheiden. Verder is ook de motivering van de staatssecretaris dat niet valt in te zien dat eiseres bij terugkeer zal moeten vrezen voor huiselijk geweld, omdat haar man in de gevangenis in Rusland verblijft, niet deugdelijk gezien de definitie van huiselijk geweld in artikel 3, aanhef en onder b, van het Verdrag van Istanbul. Uit deze definitie blijkt immers dat huiselijk geweld ook psychologisch en economisch geweld kan betreffen dat plaatsvindt binnen het gezin of het huishouden of tussen voormalige of huidige echtgenoten of partners, ongeacht of de dader in dezelfde woning als het slachtoffer verblijft of heeft verbleven. De staatssecretaris heeft niet aangetoond dat hij thans wel de definitie van huiselijk geweld als neergelegd in het Verdrag van Istanbul zal hanteren. De staatssecretaris heeft evenmin aangetoond dat hij bij zijn vraagstelling en gedurende het gehoor van eiseres thans wel rekening zal houden met de doelstellingen en bepalingen van het Verdrag van Istanbul.

Conclusie en gevolgen

De rechtbank stelt vast dat de staatssecretaris de gebreken zoals vastgesteld in de tussenuitspraak niet heeft hersteld. 6. De rechtbank blijft bij haar oordeel dat de staatssecretaris niet heeft aangetoond dat aan de vereisten voor aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst als bedoeld in artikel 3.105ba, tweede lid, van het Vb 2000 is voldaan. De rechtbank verklaart de aanwijzing en herbeoordeling van Armenië als veilig land van herkomst onverbindend en de motivering van het bestreden besluit om die reden niet deugdelijk. De rechtbank acht verder het niet hebben onderscheiden van gendergerelateerd huiselijk geweld als apart element in de geloofwaardigheidsbeoordeling, het gehoor van eiseres als ook de motivering van de staatssecretaris aangaande het door eiseres gestelde huiselijk geweld, niet zorgvuldig en deugdelijk, omdat deze niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen en de, in deze uitspraak genoemde, bepalingen van het Verdrag van Istanbul.

Het beroep van eiseres is gelet op het voorgaande gegrond vanwege schending van de artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb. De rechtbank vernietigt het gehele bestreden besluit.

De staatssecretaris heeft in zijn brief van 29 februari 2024 aangegeven dat hij de in de tussenuitspraak gegeven overweging dat de geconstateerde gebreken leiden tot een gegrond beroep en vernietiging van het besluit, verwarrend vindt. De rechtbank wenst te benadrukken dat de rechtbank hiermee tot uitdrukking heeft gebracht dat het gaat om ernstige gebreken die niet met toepassing van artikel 6:22 van de Awb worden gepasseerd. Wanneer de staatssecretaris de in de tussenuitspraak geconstateerde gebreken op deugdelijke wijze zou hebben hersteld, had de rechtbank mogelijk gelet op artikel 8:41a van de Awb tot de conclusie kunnen komen dat de rechtsgevolgen van het vernietigde besluit met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand hadden kunnen blijven dan wel dat met toepassing van artikel 6:19 van de Awb het nieuwe besluit in stand had kunnen worden gelaten. Vanwege het standpunt van de staatssecretaris in zijn brief van 29 februari 2024 ziet de rechtbank echter geen mogelijkheden om het onderhavige geschil na de tussenuitspraak anders te beslechten dan met een kale vernietiging van het bestreden besluit. De staatssecretaris dient een nieuw besluit te nemen op de aanvraag van eiseres, met inachtneming van al wat in de tussenuitspraak en deze uitspraak is overwogen. De rechtbank oordeelt daarbij expliciet dat de staatssecretaris zich bij al zijn in dit verband te nemen wetgevende en andere maatregelen, handelingen en beslissingen dient te houden aan de doelstellingen en bepalingen, in het bijzonder de artikelen 2, 3, 60 en 61, van het Verdrag van Istanbul.

Inhoudsopgave

4. 12-04-2024, Rb Groningen, NL24.11029, Marokko, beroep gegrond [huiselijk geweld; bescherming autoriteiten]

Reden signalering: In de brief van 8 juni 2023 heeft de staatssecretaris verslag gedaan van de herbeoordeling als veilig land van herkomst van onder andere Marokko. De rechtbank stelt voorop dat

in de herbeoordeling geen informatie is terug te vinden op welke wijze door de autoriteiten in het algemeen bescherming wordt geboden bij huiselijk geweld.

Daar waar wordt gewezen op mogelijkheden tot opvang, de hulp van verschillende organisaties, landenrapporten die specifiek vermelden dat tegen huiselijk geweld bescherming wordt geboden en opgelegde contactverboden, is daar in de bij de herbeoordeling aangehaalde rapporten niets over terug te lezen. Ook anderszins zijn de beschermingsmogelijkheden voor huiselijk geweld niet uiteengezet. In het bestreden besluit is evenmin ingegaan op de vraag hoe bescherming tegen huiselijk geweld in zijn werk gaat en welke stappen, afhankelijk van de ernst, kunnen worden gezet. Volstaan is met te overwegen dat uit de verklaring van eiseres dat haar echtgenoot elke keer werd opgehaald en daarna weer vrijuit ging blijkt dat de autoriteiten bereid zijn om actie te ondernemen en haar te beschermen.

De rechtbank is van oordeel dat hiermee onvoldoende is ingegaan op het betoog van eiseres, wat er op neerkomt dat deze werkwijze haar geen "appropriate protection" biedt tegen mishandelingen die zij vreest. Gelet op het geloofwaardig bevonden relaas, acht de rechtbank het bestreden besluit

Eiseres heeft in juli 2023 Marokko verlaten. Zij is vervolgens in augustus 2023 in Griekenland aangekomen, alwaar haar op 6 oktober 2023 internationale bescherming is verleend. Eiseres heeft Griekenland, hoogzwanger, op 1 februari 2024 verlaten, waarna enkele dagen later in Nederland haar zoonnetje is geboren. Zij heeft in Nederland op 20 februari 2024 asiel aangevraagd.

Eiseres heeft tijdens het gehoor naar voren gebracht dat zij door haar echtgenoot werd mishandeld en dat ze een keer bijna het leven heeft gelaten toen een kabel om haar nek werd gedraaid. Verder heeft eiseres naar voren gebracht dat haar echtgenoot geen kinderen wil en dat zij tijdens haar eerste zwangerschap zo vaak en zo hard is geslagen dat zij een miskraam heeft gekregen. De staatssecretaris heeft dit geloofwaardig geacht.

Eiseres heeft tijdens het gehoor verder naar voren gebracht dat zij zich tijdens haar tweede zwangerschap zoveel zorgen maakte, dat zij haar land heeft verlaten. Daarbij heeft eiseres naar voren gebracht tevergeefs bescherming te hebben gezocht bij de autoriteiten. Volgens eiseres is zij meermalen bij de politie geweest en heeft zij de Procureur-Generaal bezocht, maar ging haar echtgenoot telkens vrijuit.

Uit de jurisprudentie van de Afdeling (bijv. 24 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:2087) volgt dat ter beantwoording van de vraag of een vreemdeling in het land van herkomst bescherming kan krijgen eerst door de staatssecretaris moet worden onderzocht of door de autoriteiten in het desbetreffende land in het algemeen bescherming wordt geboden. Daarbij dient hij informatie over de algemene situatie in een land van herkomst, in het bijzonder uit ambtsberichten van de minister van Buitenlandse Zaken en rapporten van internationale organisaties, te betrekken. Indien de staatssecretaris die vraag bevestigend heeft beantwoord, is het vervolgens aan de vreemdeling aannemelijk te maken dat het vragen van bescherming voor hem gevaarlijk dan wel bij voorbaat zinloos moet worden geacht. Indien hij dat laatste niet aannemelijk maakt, kan slechts het tevergeefs door hem invoeren van de bescherming leiden tot de conclusie dat aannemelijk is gemaakt dat die autoriteiten niet bereid of in staat zijn bescherming te bieden

De stelling van eiseres komt er op neer dat de geboden bescherming het door haar geschetste risico niet kan voorkomen. In de gronden is naar voren gebracht dat de kans dat eiseres wordt vermoord als zij (met haar pasgeboren baby) teruggaat naar Marokko erg groot is. Daarbij is er op gewezen dat zij eerder een kind heeft verloren door mishandeling van haar echtgenoot (die geen kinderen wil) en eerder is geprobeerd haar te vermoorden. Het enkele feit dat de echtgenoot is opgepakt doet hier volgens eiseres niet aan af, omdat hij elke keer vrijuit gaat.

De rechtbank overweegt als volgt.

In de brief van 8 juni 2023 heeft de staatssecretaris verslag gedaan van de herbeoordeling als veilig land van herkomst van onder andere Marokko. In de bij deze brief behorende bijlage is dit nader toegelicht.

Vooropgesteld moet worden dat in de herbeoordeling geen informatie is terug te vinden op welke wijze door de autoriteiten in het algemeen bescherming wordt geboden bij huiselijk geweld. Zo is in de herbeoordeling enkel het volgende terug te lezen: "(Huiselijk) geweld tegen vrouwen is bij wet verboden, hoewel sociale druk en terughoudende actie van politie vrouwen ervan kunnen weerhouden zich te melden."

Daar waar bij zaken waarin de hiervoor genoemde toetsing speelt, wordt gewezen op mogelijkheden tot opvang, de hulp van verschillende organisaties, landenrapporten die specifiek vermelden dat tegen

huiselijk geweld bescherming wordt geboden en opgelegde contactverboden, is daar in de bij de herbeoordeling aangehaalde rapporten niets over terug te lezen. Ook anderszins zijn de beschermingsmogelijkheden voor huiselijk geweld niet uiteengezet.

In het bestreden besluit is evenmin ingegaan op de vraag hoe bescherming tegen huiselijk geweld in zijn werk gaat en welke stappen, afhankelijk van de ernst, kunnen worden gezet. Volstaan is met te overwegen dat uit de verklaring van eiseres dat haar echtgenoot elke keer werd opgehaald en daarna weer vrijuit ging blijkt dat de autoriteiten bereid zijn om actie te ondernemen en haar te beschermen.

De rechtbank is van oordeel dat hiermee onvoldoende is ingegaan op het betoog van eiseres, wat er op neerkomt dat deze werkwijze haar geen "appropriate protection" biedt tegen mishandelingen die zij vreest. Gelet op het geloofwaardig bevonden relaas, acht de rechtbank het bestreden besluit onvoldoende draagkrachtig gemotiveerd. Van de staatssecretaris mag verwacht worden dat hij bij een -geloofwaardig bevonden- relaas als het onderhavige meer inzicht biedt in de beschermingsmogelijkheden dan thans is gedaan.

Conclusie

Het beroep is gegrond en het bestreden besluit wordt vernietigd wegens strijd met artikel 3:2 van de Awb.

Inhoudsopgave

5. 11-04-2024, Rb Den Haag, NL24.10611, Oekraïne, beroep ongegrond [buiten behandeling stellen asielaanvraag]

Reden signalering: De rechtbank volgt eiser verder niet in zijn betoog dat verweerder de aanvraag niet op grond van artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb buiten behandeling heeft mogen stellen. Los van de vraag of de Procedurerichtlijn van toepassing is in deze zaak, maakt artikel 6 van die richtlijn een onderscheid tussen het "doen" van een asielaanvraag en het "indienen" van een asielaanvraag. In eisers geval is geen sprake van het "indienen" van een aanvraag, nu hij zich niet bij het aanmeldcentrum heeft gemeld om een M35-H-formulier in te vullen. Uit de Procedurerichtlijn volgt dat de aanvraag in zo'n situatie buiten behandeling kan worden gesteld op grond van artikel 28 van de Procedurerichtlijn, dat is geïmplementeerd in artikel 30c van de Vw. Nog los van het feit dat het om een kan-bepaling gaat, is geen van de situaties uit dat artikel aan de orde in deze zaak. Met verweerder is de rechtbank dan ook van oordeel dat in een dergelijk geval de aanvraag met toepassing van artikel 4:5 buiten behandeling moet worden gesteld. Meer specifiek is hier van toepassing artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb, te weten het niet voldoen aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van een aanvraag.

Eiser stelt de Oekraïense nationaliteit te hebben. Bij het bestreden besluit heeft verweerder de asielaanvraag van eiser buiten behandeling gesteld op grond van artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb². Eiser heeft zijn aanvraag niet op de voorgeschreven wijze ingediend, omdat hij zich niet heeft gemeld in het aanmeldcentrum. Verweerder heeft in een eerder besluit (over de RTB3) en in het voornemen aan eiser kenbaar gemaakt dat hij zich binnen twee weken moest melden in het aanmeldcentrum als hij zijn asielprocedure wilde voortzetten, maar hij heeft dit niet gedaan.

Eiser betoogt dat onduidelijk is op welke grondslag zijn asielaanvraag buiten behandeling is gesteld. De aanvraag kan volgens hem in ieder geval alleen buiten behandeling worden gesteld op een van de gronden uit artikel 30c van de Vw 2000 en niet op grond van artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb.

Eisers asielaanvraag valt namelijk onder de Procedurerichtlijn. In artikel 28 van die richtlijn is opgenomen wanneer een asielaanvraag buiten behandeling kan worden gesteld en dat artikel is geïmplementeerd in artikel 30c van de Vw 2000. Als de aanvraag wel op grond van artikel 30c van de Vw 2000 buiten behandeling is gesteld, heeft verweerder in ieder geval onvoldoende uitgelegd welke situatie van deze bepaling op eiser van toepassing is. Eiser wijst er verder op dat verweerder een aanvraag pas buiten behandeling mag stellen als een vreemdeling twee keer heeft nagelaten te antwoorden op verzoeken om meer informatie te verstrekken over de elementen ter staving van zijn aanvraag. Tot slot verwijst eiser naar WI 2022/17. Daarin staat dat er geen handelingen worden

verricht in het kader van de asielprocedure zolang de vreemdeling in aanmerking komt voor tijdelijk bescherming. Omdat eiser een beroepsprocedure heeft lopen over deze tijdelijke bescherming, staat nog niet vast dat hij niet in aanmerking komt voor de tijdelijke bescherming. Verweerder had de asielaanvraag dus niet buiten behandeling mogen stellen.

Wat is het oordeel van de rechtbank?

De rechtbank stelt voorop dat uit het bestreden besluit blijkt dat verweerder de asielaanvraag buiten behandeling heeft gesteld op grond van artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000. Voor zover eiser betoogt dat uit het bestreden besluit niet blijkt welke grondslag is toegepast, volgt de rechtbank eiser daarin dus niet.

De rechtbank volgt eiser verder niet in zijn betoog dat verweerder de aanvraag niet op grond van artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb buiten behandeling heeft mogen stellen. Los van de vraag of de Procedurerichtlijn van toepassing is in deze zaak, maakt artikel 6 van die richtlijn een onderscheid tussen het “doen” van een asielaanvraag en het “indienen” van een asielaanvraag. In eisers geval is geen sprake van het “indienen” van een aanvraag, nu hij zich niet bij het aanmeldcentrum heeft gemeld om een M35-H-formulier in te vullen. Uit de Procedurerichtlijn volgt dat de aanvraag in zo’n situatie buiten behandeling kan worden gesteld op grond van artikel 28 van de Procedurerichtlijn, dat is geïmplementeerd in artikel 30c van de Vw. Nog los van het feit dat het om een kan-bepaling gaat, is geen van de situaties uit dat artikel aan de orde in deze zaak. Met verweerder is de rechtbank dan ook van oordeel dat in een dergelijk geval de aanvraag met toepassing van artikel 4:5 buiten behandeling moet worden gesteld. Meer specifiek is hier van toepassing artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb, te weten het niet voldoen aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van een aanvraag.

In artikel 3.108 van het Vb 2000 is bepaald dat de aanvraag door de vreemdeling of zijn wettelijk vertegenwoordiger in persoon moet worden ingediend op een door verweerder te bepalen plaats. Verweerder heeft er in het verweerschrift terecht op gewezen dat dit een wettelijk voorschrift is - zoals bedoeld in artikel 4:5, eerste lid, aanhef en onder a, van de Awb - voor het in behandeling nemen van de aanvraag. Eiser heeft hieraan niet voldaan.

Over de verwijzing van eiser naar artikel 3.45b, eerste lid, van het VV 2000 overweegt de rechtbank het volgende. Dit artikel geldt als artikel 30c, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 wordt toegepast. Nu daarvan geen sprake is, kan eisers beroep op artikel 3.45b, eerste lid, van het VV 2000 niet slagen. Los daarvan merkt de rechtbank op dat eiser, in tegenstelling tot wat hij in beroep stelt, meerdere keren is meegedeeld dat hij zich binnen twee weken bij het aanmeldcentrum in Ter Apel moest melden als hij de asielprocedure wilde doorlopen.

Tot slot leidt eisers verwijzing naar WI 2022/17 niet tot een ander oordeel. Los van het feit dat WI 2022/17 niet meer geldig was op het moment van het bestreden besluit, mocht verweerder uitgaan van de afwijzing van eisers verzoek om tijdelijke bescherming¹⁶. Het enkele feit dat eiser tegen die afwijzing beroep heeft ingesteld, maakt het voorgaande niet anders. Conclusie en gevolgen
Het beroep is ongegrond. Dat betekent dat het bestreden besluit in stand blijft

Inhoudsopgave

6. 10-04-2024, Rb Arnhem, NL23.18804, Afghanistan, beroep gegrond [negatieve aandacht Taliban bij terugkeer]

Reden signalering: Uit demotiveringsplicht, en uit de in artikel 31, tweede lid, van de Vw 2000 neergelegde samenwerkingsplicht, vloeit voort dat de staatssecretaris gehouden kan zijn om in voorkomend geval nader onderzoek te verrichten naar de situatie in een land van herkomst. Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 15 december 2021 kan deze verplichting tot nader onderzoek gelden in een situatie dat sprake is van een gebrek aan duidelijke informatie rondom omstandigheden die van belang zijn om het terugkeerrisico van een vreemdeling te duiden. Van zo’n situatie is hier sprake. Uit de ambtsberichten valt namelijk af te leiden dat de staatssecretaris over informatie beschikt dat uit het Westen terugkerende Afghanen in de negatieve belangstelling kunnen komen te staan van de Taliban. De staatssecretaris beschikt echter over onvoldoende informatie over de mate waarin dat bij terugkeer tot daadwerkelijke problemen leidt met de Taliban en, zo ja, welke problemen dat zijn. Wegens die onduidelijkheid kan de staatssecretaris zich niet zonder nader onderzoek op het standpunt stellen dat eiser, als uit Europa terugkerende Afghaan, bij terugkeer geen

reëel risico zal lopen op ernstige schade. Dit betekent, zoals deze rechtbank en zittingsplaats in de uitspraak van 28 februari 2024 ook heeft geoordeeld, dat de staatssecretaris nader onderzoek zal moeten verrichten naar de risico's in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers

Eiser is in Iran geboren en nog nooit in Afghanistan geweest. Eiser heeft in 2010/2011 Iran verlaten. Sinds eiser in Europa woont, is hij gaan twifelen aan het islamitische geloof en uiteindelijk afvallig geworden. Bij terugkeer naar Afghanistan vreest eiser daarom gedood te worden. Daarnaast is eiser Hazara. Ook daarom vreest hij in Afghanistan gedood te worden. Bovendien woont eisers zoon woont in Nederland. Eiser wil hem graag zien opgroeien. Bij terugkeer naar Afghanistan zal hij weer verslaafd raken aan heroïne of zal hij een einde aan zijn leven maken.

De staatssecretaris acht het eerste relevante element (identiteit, nationaliteit en herkomst) geloofwaardig. Het tweede relevante element (de afvalligheid van de islam) acht hij niet geloofwaardig. De gestelde afvalligheid is beoordeeld aan de hand van Werkinstructie 2022/3 Bekeerlingen en afvalligen (WI 2022/3). Eiser heeft wisselende, vage en onpersoonlijke verklaringen afgelegd over de gestelde afvalligheid. Verder heeft eiser zowel over zijn proces naar als motieven voor afvalligheid wisselend verklaard. Eiser heeft ook ongeloofwaardig verklaard over de gestelde toekomstige uiting van zijn afvalligheid. Daarom wordt de afvalligheid van de islam ongeloofwaardig geacht. De staatssecretaris heeft het eerste element (identiteit, nationaliteit en herkomst) verder getoetst, maar acht niet aannemelijk dat eiser in Afghanistan gegronde vrees heeft van vervolging. Ook heeft eiser niet aannemelijk gemaakt dat hij bij terugkeer naar het land van herkomst een reëel risico loopt op ernstige schade. De staatssecretaris concludeert daarom dat de asielaanvraag wordt afgewezen.

Heeft de staatssecretaris de samenwerkingsplicht geschonden?

Eiser betoogt dat er vanwege de complexiteit van de afvalligheid tijdens het nader gehoor meer had moeten worden doorgevraagd. Omdat dat niet is gebeurd heeft de staatssecretaris de samenwerkingsplicht geschonden.

De beroepsgrond slaagt niet. In WI 2022/3 onder 6 worden instructies gegeven voor het horen van afvalligen. Van belang is om uitdrukkelijk stil te staan bij de handelingen, uitingen en eventuele veranderingen bij de vreemdeling en daarnaast uitgebreid in te zoomen op de omgeving en hoe de omgeving dit anders is gaan zien. Gelet op deze instructies stelt de staatssecretaris zich terecht op het standpunt dat eiser uitvoerig is gehoord. De staatssecretaris verwijst terecht naar pagina's van het nader gehoor van 6 februari 2023. Hieruit blijkt dat de hoornedewerker veelvuldig heeft doorgevraagd op antwoorden van eiser, ter opheldering en om eiser de kans te geven zijn antwoorden verder toe te lichten. Eiser heeft niet nader gemotiveerd, ook niet ter zitting, waaruit blijkt dat hij onvoldoende is bevraagd.

Is het bestreden besluit zorgvuldig tot stand gekomen en voldoende gemotiveerd?

Eiser betoogt dat de staatssecretaris bij de beoordeling van de geloofwaardigheid van de afvalligheid geen rekening heeft gehouden met zijn persoonlijke achtergrond en begrippenkader. Eiser verwijst daarbij naar een uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Groningen van 17 juli 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:10365). Daarnaast betoogt eiser dat op de staatssecretaris een zwaardere motiveringsplicht rust bij zijn standpunt dat de door eiser gestelde afvalligheid ongeloofwaardig is, omdat afvalligheid gezien de situatie in Afghanistan een risico meebrengt in de zin van artikel 3 EVRM. In Afghanistan staat op afvalligheid namelijk de doodstraf.

De staatssecretaris stelt zich terecht op het standpunt dat hij voldoende rekening heeft gehouden met eisers persoonlijke achtergrond en begrippenkader. Uit het verloop van het gehoor blijkt niet dat eiser vanwege zijn persoonlijke achtergrond of vanwege een eigen begrippenkader moeite had met het begrijpen van de vragen. De verwijzing naar de uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Groningen, maakt dit oordeel niet anders. Zonder nadere toelichting, en die ontbreekt, valt niet in te zien dat uit eisers verklaringen tijdens het nader gehoor blijkt dat eiser is uitgegaan van een eigen begrippenkader dat de staatssecretaris heeft miskend.

De staatssecretaris stelt zich ook terecht op het standpunt dat er geen zwaardere motiveringsplicht geldt bij het standpunt dat de afvalligheid ongeloofwaardig wordt geacht dan de (uitgebreide) motiveringsplicht die al geldt. Zonder nadere toelichting, en die ontbreekt, valt niet in te zien op welke juridische grond die zwaardere motiveringsplicht is gebaseerd. De beroepsgrond slaagt niet.

Vrees bij terugkeer

Eiser betoogt dat de algemene situatie in Afghanistan, samen met zijn individuele omstandigheden (eiser heeft lang in Europa geleefd, is westers geworden, is Hazara en hem wordt afvalligheid/bekering toegedicht) voor de staatssecretaris aanleiding had moeten zijn om hem subsidiaire bescherming te verlenen. Ter onderbouwing van zijn betoog verwijst eiser naar het algemeen ambtsbericht over Afghanistan van juni 2023, een brief van Vluchtelingenwerk Nederland van 12 juni 2023 over “Afghanistan - leefregels onder de Taliban, verwestering mannen, terugkeer uit het Westen, humanitaire situatie” en een brief van Vluchtelingenwerk Nederland van 25 september 2023 over “Afghanistan - positie sjieten (inclusief Hazara’s)” en de daarin benoemde bronnen. Verder verwijst eiser naar uitspraken van deze rechtbank, zittingsplaats Middelburg, van 27 januari 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:959), van deze rechtbank, zittingsplaats Middelburg, van 27 februari 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:2409) en van deze rechtbank, zittingsplaats Groningen van 20 juni 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:8888).

De staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat een algemeen risico voor terugkeerders uit Europa niet aannemelijk is gemaakt. Hij verwijst naar het algemeen ambtsbericht over Afghanistan van juni 2023 en het rapport “Targeting Individuals” van augustus 2022 van het European Union Agency for Asylum (EUAA), waaruit uitsluitend blijkt dat personen die eerder problemen hebben ondervonden of prominente personen mogelijk een risico lopen. De staatssecretaris verwijst verder naar de Country Guidance Afghanistan 2023 van het EUAA en de uitspraak van deze rechtbank, zittingsplaats Middelburg, van 9 november 2023 (ECLI:NL:RBDHA:2023:17465).

Wat betreft eisers Hazara afkomst stelt de staatssecretaris zich op het standpunt dat eiser er niet in geslaagd is om aan de hand van geringe indicaties of persoonlijke omstandigheden zijn vrees voor vervolging vanwege zijn Hazara afkomst aannemelijk te maken. Er is ook geen sprake van een gegronde vrees vanwege verwestering. Er is namelijk geen sprake van (toegedichte) godsdienstige overtuiging dan wel uiting. Ook is gesteld noch gebleken van een (toegedichte) politieke overtuiging dan wel activiteiten. Dat eiser sinds enkele jaren (sinds 2021) in Nederland verblijft is onvoldoende om van verwestering te spreken. Daarnaast heeft eiser op 25 oktober 2021, kort na zijn aankomst in Nederland, een zeer ernstig geweldsmisdrijf gepleegd en is hij voor poging tot doodslag veroordeeld tot 24 maanden gevangenisstraf.

De beroepsgrond slaagt. De rechtbank verwijst in dit verband naar de uitspraak van de meervoudige kamer van deze rechtbank en zittingsplaats van 28 februari 2024 (ECLI:NL:RBDHA:2024:2720). Daarin is geoordeeld dat uit de ambtsberichten van Afghanistan van maart 2022 en juni 2023 blijkt dat geen of onvoldoende informatie beschikbaar is over de positie in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers na de machtsovername door de Taliban en het dus onduidelijk is of zij vanwege hun verblijf in een Westers land met de Taliban problemen hebben ondervonden of zullen krijgen. Het ontbreken van deze informatie rechtvaardigt niet, althans niet zonder meer, de conclusie dat die problemen zich in Afghanistan na terugkeer niet zullen voordoen. Uit de wél beschikbare landeninformatie – over de situatie vóór de machtsovername – blijkt namelijk dat uit Europa terugkerende Afghanen in de negatieve aandacht (kunnen) staan van de Taliban. Het is aan een vreemdeling om aannemelijk te maken dat hij behoort tot een groep die systematisch een reëel risico loopt op ernstige schade, dan wel dat hij op individuele gronden in aanmerking komt voor het verlenen van een verblijfsvergunning asiel.

Anderzijds rust op de staatssecretaris de plicht om zijn besluit op de asielaanvraag zorgvuldig voor te bereiden en van een deugdelijke motivering te voorzien. Uit deze motiveringsplicht, en uit de in artikel 31, tweede lid, van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) neergelegde samenwerkingsplicht, vloeit voort dat de staatssecretaris gehouden kan zijn om in voorkomend geval nader onderzoek te verrichten naar de situatie in een land van herkomst.

Zoals volgt uit de uitspraak van de Afdeling van 15 december 2021 kan deze verplichting tot nader onderzoek gelden in een situatie dat sprake is van een gebrek aan duidelijke informatie rondom omstandigheden die van belang zijn om het terugkeerrisico van een vreemdeling te duiden. Van zo'n situatie is hier sprake. Uit de ambtsberichten valt namelijk af te leiden dat de staatssecretaris over informatie beschikt dat uit het Westen terugkerende Afghanen in de negatieve belangstelling kunnen komen te staan van de Taliban. De staatssecretaris beschikt echter over onvoldoende informatie over de mate waarin dat bij terugkeer tot daadwerkelijke problemen leidt met de Taliban en, zo ja, welke problemen dat zijn. Wegens die onduidelijkheid kan de staatssecretaris zich, gelet op de rechtspraak van de Afdeling, niet zonder nader onderzoek op het standpunt stellen dat eiser, als uit Europa terugkerende Afghaan, bij terugkeer geen reëel risico zal lopen op ernstige schade.

Dit betekent, zoals deze rechtbank en zittingsplaats in de uitspraak van 28 februari 2024 ook heeft geoordeeld, dat de staatssecretaris nader onderzoek zal moeten verrichten naar de risico's in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers en het bestreden besluit wordt vernietigd omdat het niet zorgvuldig is voorbereid en onvoldoende is gemotiveerd. Het voorgaande betekent dat de staatssecretaris vanwege die onduidelijkheid nader onderzoek zal moeten verrichten naar de risico's in Afghanistan van uit Europa terugkerende asielzoekers.

Inhoudsopgave

7. 19-04-2024, Rb Amsterdam, NL23.36659, *Afghanistan*, beroep gegrond [beoordeling veiligheidssituatie]

Reden signalering: Verweerder heeft in zijn reactie op de vragen aangegeven dat de beoordeling van eisers asielaanvraag heeft plaatsgevonden op grond van de Kamerbrief en Informatiebericht 2022/71. Echter is naar het oordeel van de rechtbank nergens uit op te maken hoe die beoordeling precies heeft plaatsgevonden, althans het is niet kenbaar gemotiveerd. Zo ziet de rechtbank in de besluitvorming en in de aanvullende reactie niet terug hoe verweerder rekening heeft gehouden met het feit dat er geen compleet beeld bestaat van de veiligheidssituatie in Afghanistan en specifiek in Faryab, de regio waar eiser vandaan komt.

Verder heeft verweerder zich op het standpunt gesteld dat niet gebleken is dat eiser ooit daadwerkelijk problemen heeft ondervonden met de Taliban of dat hij momenteel in de negatieve belangstelling staat. Naar het oordeel van de rechtbank verhoudt dit zich niet met eisers door verweerder geloofwaardig geachte verklaring dat hij gevlucht is vanwege vier dorpschefs van de Taliban die naar hem op zoek zijn. De rechtbank is dan ook van oordeel dat verweerder het bestreden besluit op dit punt ondeugdelijk heeft gemotiveerd. Tot slot overweegt de rechtbank dat verweerder in de besluitvorming niet is ingegaan op eisers verklaringen dat hij zich westers kleedde en soms naar de moskee ging. Verweerders reactie op de zitting dat deze verklaringen niet zouden zien op de kern van eisers relaas is naar het oordeel van de rechtbank niet afdoende. In het nieuw te nemen besluit dient verweerder daar alsnog op in te gaan.

Eiser heeft het volgende aan zijn relaas ten grondslag gelegd. In 2017 werd eiser uit Saoedi-Arabië gedeporteerd, omdat hij meerderjarig werd en daardoor geen verblijfsrecht meer had. Na terugkeer in Afghanistan heeft eiser bij zijn vriend, X en zijn gezin, verbleven. Na de komst van de Taliban heeft eiser (financiële) mogelijkheden gezocht om Afghanistan te verlaten. Om in het bezit van geld te komen wilde eiser het huis van zijn vader verkopen, alleen wilde de huidige bewoner niet dat het verkocht werd. De huidige bewoner heeft hierop een bijeenkomst georganiseerd met vier dorpschefs van de Taliban. Nadat eiser zijn vriend X en zijn vader hierover had geïnformeerd, is hij geadviseerd om niet aan deze bijeenkomst deel te nemen. Eiser heeft dit advies opgevolgd en is hierop vertrokken uit Afghanistan. Eiser vreest dat hij vermoord zal worden door de Taliban, omdat hij gedurende zijn verblijf in Afghanistan bij X en zijn gezin heeft verbleven. Dit is namelijk op grond van de sharia niet toegestaan. Verder heeft eiser verklaard dat hij in Afghanistan wordt gediscrimineerd, omdat hij de Turkmeense etniciteit heeft.

Verweerder heeft alle elementen geloofwaardig geacht. Echter concludeert verweerder dat eiser niet is aan te merken als een vluchteling zoals bedoeld in het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen. Volgens verweerder is de discriminatie vanwege de Turkmeense etnische achtergrond van eiser onvoldoende zwaarwegend voor de conclusie dat hij in het land van herkomst gegronde reden heeft te vrezen voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag. Evenmin heeft eiser aangetoond dat hij een reëel risico loopt op ernstige schade bij terugkeer als bedoeld in artikel 3 EVRM.

Standpunt eiser

Eiser heeft aangevoerd dat hij niet kan terugkeren naar Afghanistan omdat hij vreest voor de Taliban. Dat verweerder stelt dat niet gebleken is dat hij daadwerkelijk problemen heeft met de Taliban vindt eiser onbegrijpelijk. Er zijn immers vier dorpschouwen van de Taliban naar hem op zoek, wat ook door verweerder geloofwaardig is geacht. Ook kan eiser niet terugkeren naar Andkhoy in de provincie Faryab, omdat hij daar gediscrimineerd zal worden vanwege zijn Turkmeense etniciteit. Eiser wijst in dit kader op de reactie van 14 november 2023 van Vluchtelingenwerk op vragen van eiser over Turkmenen in Afghanistan. Verder vindt eiser dat verweerdens onderzoek naar de veiligheidssituatie onvolledig is omdat alleen algemene bronnen zijn gebruikt. Tot slot heeft eiser nog aangevoerd dat hij in Afghanistan problemen zal krijgen omdat hij een westerse kledingstijl heeft.

Nadere vragen

De rechtbank heeft het onderzoek heropend en verweerder de volgende vragen gesteld:

1. Op welke wijze is onderzoek gedaan naar de veiligheidssituatie in de provincie Faryab, waaruit eiser afkomstig is?
2. Welke bronnen heeft verweerder daarbij gebruikt?
3. Hoe heeft verweerder in zijn beoordeling rekening gehouden met het feit dat eiser de Turkmeense etniciteit heeft?

Daarbij heeft de rechtbank verzocht in elk geval de volgende passage uit Informatiebericht 2022/71 te betrekken: "De beoordeling van asielaanvragen zal plaatsvinden op basis van de individuele omstandigheden afgezet tegen de zorgelijke veiligheids- en mensenrechtensituatie in Afghanistan en rekening houdend met de omstandigheid dat het ambtsbericht geen compleet beeld heeft kunnen geven van de veiligheidssituatie in Afghanistan. In de praktijk betekent dit dat afhankelijk van het individuele geval binnen de kaders van het beleid eerder aanleiding kan bestaan om het voordeel van de twijfel te geven en uit te gaan van de aannemelijkheid van de verklaringen en de gestelde vrees bij terugkeer naar Afghanistan." Verweerder heeft bovenstaande vragen beantwoord en de gemachtigde van eiser heeft daarop gereageerd.

Oordeel rechtbank

De rechtbank overweegt als volgt. Verweerder heeft in zijn reactie op de vragen aangegeven dat de beoordeling van eisers asielaanvraag heeft plaatsgevonden op grond van de Kamerbrief en Informatiebericht 2022/71. Echter is naar het oordeel van de rechtbank nergens uit op te maken hoe die beoordeling precies heeft plaatsgevonden, althans het is niet kenbaar gemotiveerd. Zo ziet de rechtbank in de besluitvorming en in de aanvullende reactie niet terug hoe verweerder rekening heeft gehouden met het feit dat er geen compleet beeld bestaat van de veiligheidssituatie in Afghanistan en specifiek in Faryab, de regio waar eiser vandaan komt. Dat verweerder in de aanvullende reactie heeft verwezen naar pagina 190 van het Algemeen Ambtsbericht Afghanistan 2022, waar alle geraadpleegde bronnen staan, maakt voorgaande niet anders. Ook dit zegt namelijk niks over de vraag hoe het onderzoek naar de veiligheidssituatie in het specifieke geval van eiser heeft plaatsgevonden. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat verweerder het bestreden besluit op onzorgvuldige wijze heeft voorbereid en ondeugdelijk heeft gemotiveerd.

Verder heeft verweerder zich op het standpunt gesteld dat niet gebleken is dat eiser ooit daadwerkelijk problemen heeft ondervonden met de Taliban of dat hij momenteel in de negatieve belangstelling staat. Naar het oordeel van de rechtbank verhoudt dit zich niet met eisers door verweerder geloofwaardig geachte verklaring dat hij gevluht is vanwege vier dorpschouwen van de Taliban die naar hem op zoek zijn. De rechtbank is dan ook van oordeel dat verweerder het bestreden besluit op dit punt ondeugdelijk heeft gemotiveerd.

Tot slot overweegt de rechtbank dat verweerder in de besluitvorming niet is ingegaan op eisers verklaringen dat hij zich westers kleedde en soms naar de moskee ging. Verweerdens gemachtigde heeft op de zitting gezegd dat eiser dit (in beroep) pas voor het eerst heeft gesteld. Dat is onjuist. Eiser heeft daar namelijk al in de gehoren op gewezen. Verweerdens

reactie op de zitting dat deze verklaringen niet zouden zien op de kern van eisers relaas is naar het oordeel van de rechtbank niet afdoende. In het nieuw te nemen besluit dient verweerder daar alsnog op in te gaan. Voorgaande betekent dat het bestreden besluit eveneens op dit punt ondeugdelijk is gemotiveerd.

Conclusie

Concluderend oordeelt de rechtbank dat verweerder het bestreden besluit op onzorgvuldige wijze heeft voorbereid en ondeugdelijk heeft gemotiveerd. Het beroep is gegrond en de rechtbank vernietigt het bestreden besluit.

Inhoudsopgave
----

8. 19-04-2024, Rb Middelburg, NL24.1025, beroep niet-ontvankelijk [BNT; verlenging beslistermijn; cijfers productie/instroom]

Reden signalering: Verweerder heeft voldoende gemotiveerd dat sprake is van een zodanig hoog aantal eerste asielaanvragen dat het voor verweerder in de praktijk zeer moeilijk is de procedure binnen de termijn van zes maanden af te ronden. Verweerder heeft met de MPP aannemelijk gemaakt dat het aantal te verwachten eerste asielaanvragen in 2023 onverminderd hoog was ten opzichte van de voorgaande jaren. Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank voldoende toegelicht welke inspanningen zijn geleverd om te (blijven) voldoen aan zijn in artikel 4 van de Procedurerichtlijn genoemde verplichtingen. Verweerder heeft zich in de afgelopen jaren extra ingespannen om er voor te zorgen dat de IND over passende middelen beschikt, met inbegrip van voldoende personeel dat bekwaam is om de taken overeenkomstig de Procedurerichtlijn uit te voeren. Uit deze cijfers blijkt dat verweerder ook daadwerkelijk heeft gereageerd op de steeds groter wordende achterstanden en de grotere instroom van nieuwe asielaanvragen. Gelet op al het voorgaande komt de rechtbank tot de conclusie dat verweerder gebruik heeft kunnen maken van zijn bevoegdheid om de beslistermijn in asielzaken met toepassing van WBV 2023/3 met negen maanden te verlengen. Artikel 31, derde lid, derde volzin, onder b, van de Procedurerichtlijn biedt ook geen aanknopingspunten voor de conclusie dat deze bevoegdheid slechts voor een beperkte periode gebruikt kan worden. Een begrenzing in de tijd van deze bevoegdheid doet afbreuk aan het nuttig effect van deze bepaling en daarmee aan het belang van een zorgvuldige en volledige beoordeling van asielaanvragen.

De beslistermijn in asielzaken

Uit artikel 42, eerste lid, van de Vw1 volgt dat verweerder binnen zes maanden na ontvangst daarvan op de asielaanvraag dient te beslissen. De beslistermijn kan op grond van artikel 42, vierde lid, onder b, van de Vw met ten hoogste negen maanden worden verlengd indien een groot aantal vreemdelingen tegelijk een aanvraag indient waardoor het in de praktijk zeer moeilijk is de procedure binnen de termijn van zes maanden af te ronden. De wetgever heeft hiermee artikel 31, derde lid, van de Procedurerichtlijn geïmplementeerd.

Verweerder heeft met WBV 2022/223 gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid om de beslistermijn op asielaanvragen met negen maanden te verlengen. WBV 2022/22 is van toepassing op asielaanvragen waarvan de wettelijke beslistermijn op 27 september 2022 nog niet was verstreken en op asielaanvragen die tot 1 januari 2023 zijn ingediend. Deze rechtbank en zittingsplaats heeft bij uitspraken van 21 maart 2023 geoordeeld dat verweerder de beslistermijnen met toepassing van WBV 2022/22 rechtsgeldig heeft kunnen verlengen. In een hoger beroep betreffende de rechtsgeldigheid van WBV 2022/22 heeft de Afdeling5 op 8 november 2023 prejudiciële vragen gesteld aan het Hof,6 aangezien bij de Afdeling twijfel is ontstaan over de vraag hoe artikel 31, derde lid, derde volzin en onder b, van de Procedurerichtlijn uitgelegd moet worden.7 3. Verweerder heeft met WBV 2023/3 wederom de beslistermijnen op alle asielaanvragen met negen maanden verlengd.8 WBV 2023/3 geldt voor alle asielaanvragen die zijn ingediend vanaf 1 januari 2023 tot 1 januari 2024. Ter onderbouwing verwijst verweerder naar zijn brief van 3 februari 2023 aan de Tweede Kamer, waarin hij schrijft dat eind 2022 een beoordeling heeft plaatsgevonden of het noodzakelijk is om ook de beslistermijn voor asielaanvragen die worden ingediend vanaf 1 januari 2023 te verlengen met negen maanden.9 Uit deze beoordeling volgt dat het aantal eerste asielaanvragen in de afgelopen jaren sterk is gestegen. Verweerder heeft in zijn brief van 3 februari 2023 de volgende aantallen genoemd:

Jaar	Aantal eerste asielaanvragen
2017	14.720
2018	20.350
2019	22.530
2020	13.670
2021	24.690
2022	35.540

Volgens verweerder laten ook de productiecijfers van de IND10 over deze periode zien dat in dezelfde jaren, het aantal beslissingen op eerste asielaanvragen is gestegen, maar niet voldoende om de stijging van het aantal aanvragen bij te houden. Verweerder had de verwachting dat ook in 2023 de instroom hoog zal blijven en de beslis capaciteit van de IND ruim zal overstijgen. In dat kader verwijst hij naar zijn brief van 4 november 2022 waarin wordt verwezen naar de MPP. In de MPP staat dat het aantal eerste asielaanvragen voor 2023 met een waarschijnlijkheid van naar schatting 75% zal uitkomen tussen de 25.000 (minimum scenario) en 42.000 (maximum scenario). Er was daarbij een kans van 1/3 dat de instroom boven de 35.000 (medio scenario) uit zal komen. Verder wijst verweerder erop dat in de afgelopen jaren door de IND fors is geïnvesteerd om de benodigde capaciteit voor de productie te vergroten. De IND is de afgelopen jaren steeds gegroeid, en zal in 2023 ook verder groeien, maar is aan een maximum gebonden vanwege het absorptievermogen van de organisatie. Verweerder trekt uit het voorgaande de conclusie dat het niet realistisch is om te verwachten dat de IND de asielaanvragen zorgvuldig kan behandelen binnen de standaard wettelijke beslistermijn van zes maanden. Daarom heeft hij opnieuw van zijn bevoegdheid gebruik gemaakt om de beslistermijnen op alle asielaanvragen die worden ingediend van 1 januari 2023 tot 31 december 2023 te verlengen met negen maanden.

Oordeel rechtbank

Allereerst overweegt de rechtbank dat de omstandigheid dat de Afdeling prejudiciële vragen heeft gesteld aan het Hof, geen aanleiding vormt om de zaak aan te houden tot het Hof deze vragen heeft beantwoordt. De aard van het beroep wegens niet tijdig beslissen leent zich namelijk niet voor aanhouding, nu eiser juist beroep instelt om op een zo kort mogelijke termijn een beslissing op zijn aanvraag te ontvangen. In dat verband verwacht hij dat de rechtbank binnen een korte termijn uitspraak doet op het beroep. Ook volgt uit artikel 8:55b van de Awb dat de rechtbank in beginsel uitspraak doet binnen acht weken na het ontvangen van het beroepschrift. Daarnaast wordt vastgesteld dat de Afdeling geen gebruik heeft gemaakt van de prejudiciële spoedprocedure, waardoor niet te verwachten is dat de vragen binnen afzienbare tijd door het Hof worden beantwoordt.

Tussen partijen is in geschil wanneer sprake is van een groot aantal vreemdelingen die tegelijk een aanvraag indient als bedoeld in artikel 42, vierde lid, onder b, van de Vw. Eiser stelt dat een piek is vereist in het aantal asielaanvragen voordat verweerder gebruik kan maken van zijn bevoegdheid om de beslistermijnen te verlengen. Verweerder stelt dat ook een graduele toename van het aantal asielaanvragen voldoende kan zijn om zijn bevoegdheid in voornoemd artikel aan te wenden. Deze zittingsplaats heeft in haar uitspraken van 21 maart 2023 reeds geoordeeld dat niet alleen bij een snelle piek de beslistermijnen kunnen worden verlengd. Zij ziet geen aanleiding om nu anders te oordelen. De rechtbank vindt voor dit oordeel ook steun in het voorlopig oordeel van de Afdeling zoals genoemd in de verwijzingsuitspraak van 8 november 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:4125).

Verweerder heeft voldoende gemotiveerd dat sprake is van een zodanig hoog aantal eerste asielaanvragen dat het voor verweerder in de praktijk zeer moeilijk is de procedure binnen de termijn van zes maanden af te ronden. Verweerder heeft met de MPP aannemelijk gemaakt dat het aantal te verwachten eerste asielaanvragen in 2023 onverminderd hoog was ten opzichte van de voorgaande jaren. De rechtbank stelt vast dat uiteindelijk in totaal 38.380 eerste asielaanvragen zijn ingediend in 2023, hetgeen in lijn is met de MPP.

In 2023 was dus sprake van een grote toename van het aantal eerste asielaanvragen ten opzichte van de voorgaande jaren. Daarnaast betreft de rechtbank bij haar beoordeling dat niet alleen het aantal eerste asielaanvragen tot gevolg heeft dat verweerder niet binnen de termijn van zes maanden op asielaanvragen kan beslissen. Ook herhaalde asielaanvragen vallen onder het bereik van de Procedurerichtlijn. Deze zijn dus van invloed op de beslis capaciteit van de IND in asielzaken. Dit laatste geldt eveneens voor asielaanvragen waarop de Dublinverordening van toepassing is. Hoewel dan niet de termijnen uit de Procedurerichtlijn van toepassing zijn, betreft het ook in die gevallen aanvragen van onderdanen van derde landen of staatlozen die om internationale

bescherming verzoeken als bedoeld in artikel 31, derde lid, derde volzin, onder b, van de Procedurerichtlijn. Het beoordelen van en het nemen van beslissingen op deze aanvragen is dan ook van invloed op de totale beslis capaciteit in asielzaken. Dat is niet anders voor zover het over het algemeen minder complexe besluitvorming zou betreffen, zoals eiser ter zitting heeft gesteld. Aanvragen in het kader van nareis ten slotte worden alleen naar nationaal recht tot asielaanvragen gerekend. De Procedurerichtlijn is niet van toepassing op deze aanvragen. De rechtbank houdt bij haar beoordeling daarom geen rekening met het aantal nareisaanvragen dat in 2023 is ingediend.

Verweerder heeft naar het oordeel van de rechtbank voldoende toegelicht welke inspanningen zijn geleverd om te (blijven) voldoen aan zijn in artikel 4 van de Procedurerichtlijn genoemde verplichtingen. Verweerder heeft zich in de afgelopen jaren extra ingespannen om er voor te zorgen dat de IND over passende middelen beschikt, met inbegrip van voldoende personeel dat bekwaam is om de taken overeenkomstig de Procedurerichtlijn uit te voeren. Verweerder heeft daarbij onweersproken gesteld dat de IND ieder jaar is gegroeid, maar dat hieraan een grens zit vanwege het absorptievermogen van de organisatie. De rechtbank stelt vast dat uit cijfers uit openbare bronnen volgt dat in de afgelopen jaren een structureel aantal medewerkers is vastgehouden en dat geen sprake is geweest van een afbouw.

Uit deze cijfers blijkt dat verweerder ook daadwerkelijk heeft gereageerd op de steeds groter wordende achterstanden en de grotere instroom van nieuwe asielaanvragen. De omstandigheid dat de IND, ondanks de getroffen maatregelen vanwege de hoge instroom van nieuwe asielaanvragen nog altijd niet in staat is om deze aanvragen standaard binnen zes maanden te beoordelen, rechtvaardigt nog niet de conclusie dat dit in hoofdzaak is te wijten aan het tekortschieten van verweerder. In dat verband is ook van belang dat de complexiteit van asielzaken in de afgelopen jaren is toegenomen. Opgeteld bij de forse aanwas van nieuw personeel dat eerst nog opgeleid moet worden en het naar zijn aard beperkte absorptievermogen van de IND levert dat naar het oordeel van de rechtbank een voldoende verklaring voor de noodzaak van een langere beslistermijn zoals bedoeld in artikel 42, vierde lid, onder b, van de Vw.

De rechtbank leidt daarbij uit overweging 18 uit de considerans bij de Procedurerichtlijn en artikel 31, tweede lid, van die richtlijn af dat asielaanvragen in de eerste plaats behoorlijk en volledig moeten worden behandeld. 10. Voor zover eiser stelt dat een verlenging van de beslistermijn met negen maanden een uitzondering behoort te zijn en niet de hoofdregel moet worden, wordt overwogen dat op grond van artikel 4 van de Procedurerichtlijn onverminderd de verplichting van toepassing blijft op verweerder om de IND over passende middelen te doen beschikken. Verweerder moet er dan ook voor blijven zorgen dat de IND op peil wordt gebracht zodat zo snel mogelijk weer binnen de reguliere beslistermijn van zes maanden zorgvuldig en volledig kan worden besloten op de asielaanvragen. In zoverre biedt artikel 4 van de Procedurerichtlijn een waarborg waarmee wordt voorkomen dat verweerder voor een onevenredig lange periode de beslistermijnen op asielaanvragen blijft verlengen zonder daarvoor adequate maatregelen te nemen. Daarnaast geldt de waarborg dat verweerder voor iedere asielaanvraag de beslistermijn maar één keer en met ten hoogste negen maanden mag verlengen. Uit artikel 31, vijfde lid, van de Procedurerichtlijn volgt tot slot de waarborg dat de beslistermijn in ieder geval niet langer dan 21 maanden mag zijn.

Gelet op al het voorgaande komt de rechtbank tot de conclusie dat verweerder gebruik heeft kunnen maken van zijn bevoegdheid om de beslistermijn in asielzaken met toepassing van WBV 2023/3 met negen maanden te verlengen. Eisers primaire standpunt slaagt daarom niet. Eisers subsidiaire standpunt slaagt, gelet op wat hiervoor is overwogen, evenmin. Artikel 31, derde lid, derde volzin, onder b, van de Procedurerichtlijn biedt ook geen aanknopingspunten voor de conclusie dat deze bevoegdheid slechts voor een beperkte periode gebruikt kan worden. Een begrenzing in de tijd van deze bevoegdheid doet afbreuk aan het nuttig effect van deze bepaling en daarmee aan het belang van een zorgvuldige en volledige beoordeling van asielaanvragen.

Voor eiser betekent dit dat verweerder rechtsgeldig de beslistermijn op zijn asielaanvraag met negen maanden heeft verlengd. Verweerder heeft in dit geval dus tot vijftien maanden na ontvangst van eisers asielaanvraag de gelegenheid om daarop te beslissen. Eisers ingebrekestelling is daarom te vroeg ingediend. Het beroep is niet-ontvankelijk omdat niet is voldaan aan de vereisten van artikel 6:12, tweede lid, van de Awb. Aan de vaststelling van een nadere beslistermijn, dan wel dwangsommen, zoals door eiser is gevraagd, komt de rechtbank dan ook niet toe. Eiser krijgt ook geen vergoeding van zijn proceskosten.

